

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Технолошки факултет					
	<i>Студијски програм: Хемијско инжењерство и технологија</i>					
	I циклус студија	IV година студија				
Пун назив предмета	ТРЕТМАН ОТПАДНИХ ГАСОВА					
Катедра	Катедра за инжењерство заштите животне средине – Технолошки факултет					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
04-2-084-7	Изборни	7	3			
Наставник:	др Александар Дошић, доцент					
Сарадник:	др Александар Дошић, доцент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀		
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S ₀
2	1	0	30	15	0	1,00
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15+1*15+0*15=45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*1+1*15*1+0*15*1=45			
Укупно оптерећење предмета 45+45=90 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> Савладати основне методе пречишћавања отпадних гасова. Пречишћавање отпадних гасова на основу гравитације и центрифугалних сила. Савладати основне технолошке процесе за пречишћавање отпадних гасова: оксидациони, редукциони, неутрализациони, сагоревање, сорпциони. Савладати основне технолошке орегасије за пречишћавање отпадних гасова: таложње, филтрација, апсорпција, адсорпција. Савладати основне уређаје за пречишћавање отпадних гасова: таложне коморе, циклонски уређаји (суви центрифугални колектори), платнени (текстилни) филтери и филтери од влакана, електростатички издвајачи, мокри издвајачи (скрубери-апсорбери), коморе за сагоревање, догоревање и катализу, издвајачи са чврстом фазом (адсорбери). 					
Условљеност	Нема					
Наставне методе	Предавања, аудиторне вјежбе, семинарски рад.					
Садржај предмета по седмицама	<ol style="list-style-type: none"> Главни извори димних и отпадних гасова (термо-енергетска постројења, индустријска постројења, рударство и металургија, мобилни извори). Својства димних и отпадних гасова. Полутанти у атмосфери - извори, групе и својства (Честице у ваздуху. Оксиди сумпора. Оксиди азота. Угљен-моноксид и угљен-диоксид. Волатилна органска једињења. Фотохемијски оксиданси. Меатали. Неметали. Водоник-сулфид). Законитости струјања флуида (струјање у цевима, локални губици, гранични слој, опструјавање, пренос енергије у флуиду). Динамика честице у флуиду (динамика сферне честице, једначине кретања сферне честице, кретање честице кроз атмосферу, кретање малим брзинама, кретање под утицајем гравитације, канингамов корекциони фактор, кретање честица у убрзаном флуиду). Расподела честица и ефикасност прикупљања (функција нормалне расподеле, коришћење емпиријских података, ефикасност одвајања, концентрација у затвореним системима са контролисаном атмосфером). Интеракција гасо-течно. Инеракција гас-чврсто. Смањење емисије чврстих честица I: Таложне коморе (принцип рада, струјање у таложним коморама, типови таложних комора). Циклони – суви центрифугални колектори (принцип рада, струјање у циклонима, типови циклона). Мултициклони. Центрифугални колектори. Циклонски концентратори. Смањење емисије чврстих честица II: Влажни пречистачи - мокри скрубери (принцип рада, механизми уклањања честица (пресретање, инерција, дифузија), типови мокрих колектора). Филтери (принцип рада, механизми издвајања честица (пресретање, инерција, дифузија), типови филтера, материјали за филтере). Степен ефикасности и пад притиска. Смањење емисије чврстих честица III: Електростатички таложници (типови таложника, принцип рада, типови електрода, корона и наелектрисање честица). Колоквијум 1. Смањење емисије гасовитих полутаната: Апсорпција и уређаји за апсорпцију. Теорија апсорпције гасова покретним капљицама (Хенријев закон, расподела концентрације у 					

	<p>капљици, Хенријева констаната и коефицијент дифузије). Апсорпционе колоне и торњеви.</p> <p>10. Смањење емисије оксида сумпора I: Мокри скруберски поступци (кречно/кречњачки поступци одсумпоравања, дупло базно третирање, апсорпција у разблаженој киселини, Welman-Lord поступак (Na-сулфитни поступак), ниро-атомизер поступак, Walther поступак, Mg-оксидни поступак.).</p> <p>11. Смањење емисије оксида сумпора II: Кисели поступци. Полусуви поступци одсумпоравања. Суви поступци одсумпоравања (кречно/кречњачка адитивна метода, каталитичко одсумпоравање, поступак са растопљеним карбонатима).</p> <p>12. Смањење емисије оксида азота: Суви поступци издвајања оксида азота (каталитичка редуција, некаталитичка редуција). Мокри поступци (директна апсорпција, апсорпција након оксидације).</p> <p>13. Симултано издвајање оксида сумпора и оксида азота: Суви поступак са активним угљем/коксом. Snox/Desonox поступак. Ирадијација снопом електрона. Апсорпционо-редукиони поступци. Оксидационо-редукиони поступци.</p> <p>14. Смањење емисије волатилних једињења: Деструкција волатилних једињења (спаљивање, термална инценерација, каталитичка инценерација). Издвајање волатилних једињења (адсорпција, апсорпција, кондензација). Биолошки поступци издвајања волатилних једињења.</p> <p>15. Смањење емисије отпадних гасова из мобилних извора: Филтери и катализатори. Врсте и принцип рада филтера и катализатора. Састав каталитичких конвертора. Колоквијум 2.</p>			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
J. Ђуковић, В. Бојанић	Аерозагађење, Институт заштите и екологије, Бања Лука.	2000.	1-310	
R. C. Flagan, J. H. Seinfeld	Fundamentals of air pollution engineering, California Institute of Technology, Prentice Hall, New Jersey.	1988.	1-534	
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
E. R. Weiner	Applications of environmental chemistry: a practical guide for environmental professionals, Lewis Publishers, CRC Press, LLC.	2010.	1-288	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/вјежбама		6	6 %
	семинарски рад		14	14 %
	колоквијум 1		25	25 %
	колоквијум 2		25	25 %
	Завршни испит			
завршни испит (усмени)		30	30 %	
УКУПНО		100	100 %	
Web страница	www.tfzv.ues.rs.ba			
Датум овјере				